

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Kasım 2015 • No:92

İşçilerin Sorunlarını Kim Çözecek?

Biz işçi sınıfıyız; alın teri akıtan, tüm zenginliği üreten ama sömürülenleriz! O halde sorunlarımızı düzen partilerine havale etmeyelim, onlardan medet ummayalım. Kurtuluşumuz birlik olmaktan, bir sınıf olduğumuz bilincine varmaktan ve mücadele etmekten geçiyor.

1 Kasım seçimlerinde %49.5 oy alan AKP yeniden tek başına iktidar oldu. Bunun ne pahasına gerçekleştiğini, bu partiye oy veren işçi-emekçiler dâhil hepimiz çok iyi biliyoruz. AKP hükümeti “ben olmazsam kriz olur” dedi, şantaj yaptı, halkı baskı altına alıp korkuttu. Kendini örgütsüz ve çıkışsız hisseden işçi-emekçi halkın büyük çoğunluğu gidip yeniden AKP’ye oy verdi. Gerçek budur.

Biz seçimlere ve toplumdaki her gelişmeye işçilerin penceresinden bakıyoruz. Şu ya da bu düzen partisinin taraftarı değiliz. İşçilerin ezilmesine, sömürülmesine, uzun saatler boyunca yük hayvanı gibi çalışmasına karşıyız. Buradan hareketle, işçilerin cephesinden baktığımızda, bizim için kötü günlerin geride kalmadığını görüyoruz. Gelin sorunlarımıza şöyle bir bakalım:

- Ücretlerimiz son derece düşük. Milyonlarca işçi ya asgari ücret ya da onun biraz üzerinde ücret alıyor. 4 kişilik bir ailenin Ekim ayı itibarıyla açlık sınırı 1379

lira, yoksulluk sınırı 4473 lira. Gelirini bir parça arttırmak isteyen milyonlarca işçi sürekli fazla mesai yapıyor. Ailelerinin yüzünü göremiyor, sosyal yaşamdan kopuyor. Geçim sıkıntısı hayatı işçilere zehir ediyor.

- Zaten gerektiği gibi beslenemeyen işçiler, uzun çalışma sonucunda tükeniyor, sağlıklarını yitiriyorlar.
- Patronlar, daha fazla kâr elde etmek için gerekli iş güvenliği önlemlerini almıyorlar. Bu nedenle her ay 150’ye yakın işçi iş kazalarında yaşamını kaybediyor, çok daha fazlası sakat kalıyor. 2014’te 1886 işçi iş cinayetine kurban edildi. Ama yine de önlem alınmadı. 2015’in ilk 10 ayında iş kazalarında katledilen işçi sayısı 1400’den fazla. Bu durum ne patronların ne de hükümetin umurundadır.
- Kısa süreli sözleşme, sigortasız ve sosyal haklardan yoksunluk anlamına gelen taşeronluk sistemi almış başını gidiyor. Milyonlarca işçi taşeron kapsamında

çalışıyor. Taşeronluğu bu denli büyüten AKP hükümetidir.

- İşsizlik çığ gibi büyüyor, resmi rakamlara göre üç milyon işsiz var. Genç nüfusta işsiz sayısı her gün artıyor.
- İşçilerin sendikalaşmasını zorlaştıran yasalar yerli yerinde duruyor, sendikalaşan işçiler işten atılıyorlar.

Liste uzayıp gidiyor, ama sonuç değişmiyor: İşçilerin çalışma ve yaşam koşulları son derece ağır. Peki, kim çözecek bu sorunları, AKP mi? Onun işçilerin sorunlarını çözme gibi bir niyeti ve hedefi var mı? Zaten bu sorunların ortaya çıkmasına neden olan sermaye sınıfı ve ona hizmet eden AKP'nin politikaları değil mi? Her şeyden önce şunun bilinmesi lazım: **İşçiler örgütlü olmadan ve seslerini güçlü bir şekilde yükseltmeden hiçbir hükümet işçilerin sorunlarını çözmez.** Bu ister AKP isterse CHP hükümeti olsun. Şu günlerde yürüyen asgari ücret tartışması bile bu gerçeği gözler önüne seriyor.

Herkesin bildiği gibi 7 Haziranda tek başına hükümet olamayan AKP, 1 Kasım seçimlerini kazanmak için asgari ücreti 1300 lira yapacağını vaat etti. Milyonlarca işçi büyük bir beklenti içinde. Şimdi hükümet sözcüleri mecburen asgari ücretin 1300 lira olacağını söylüyorlar, ama hile hurda burada da devreye giriyor. Normalde ücretlere senede iki kez zam yapılır, çünkü ilk 6 ay için geçerli olan zam hayat pahalılığı karşısında eriyip gitmektedir. İkinci 6 aylık dönemdeki zammın amacı bu pahalılığı dengelemektir. Ancak asgari ücretin 1300 lira olacağını vaat eden hükümet, 2016'nın ikinci yarısında zam yok diyor. Hatta yasanın iki sene zam yapılmamasına izin verdiğiinden bile dem vuruluyor. Peki, işçilerin geçim araçlarının fiyatları da o zamana kadar dondurulacak mı? Yok! Yani kaşıkla verdiklerini kepçeyle alacaklar. Elbette verirlerse!

İşin bir başka yönü daha var. Patronlar kıyameti koparıyor ve "asgari ücret 1300 lira olursa yatırım olmaz, başka ülkelere gideriz, işçiler işsiz kalır" diyorlar. Hep tehdit, hep şantaj! Yapılacak zammın büyük kısmını devlet karşılasın istiyorlar. Hükümet sözcüleri de "patronları ezdirme-

yeceklerini" söylüyorlar. Peki devlet bunu nereden karşılayacak? Ya İşsizlik Sigortası Fonundan ya da bütçeden! Bu da demek oluyor ki İşsizlik Sigortası Fonu daha fazla yağmalanacak ve dolaylı vergiler daha da arttırılacak.

Biz, "bu düzende hükümetler sermayeye hizmet ediyor" derken boş konuşmuyoruz. Devlet, teşvik adı altında patronlara bedava arazi veriyor, sigorta primlerini ödüyor, İşsizlik Sigortası Fonundan deneme süresindeki işçilerin ücretlerini karşılıyor vs. Ama sıra işçilere geldi mi hemen ekonominin "gerçekleri" devreye giriyor. İşçiyi düşünen yok! Hangi hükümet yetkilisinin ya da patronun ağzından duyduunuz şu lafları: "Yahu işçiler bin lira ile nasıl geçinecekler?" Onlar işçileri değil kârlarını düşünüyorlar. Meselâ Şişecam'ın 2015'in ilk 9 ayında 639 milyon lira net kâr elde ettiği açıklandı. Ancak aynı Şişecam şimdi yüzlerce işçiyi işten atıyor. Üreten işçiler, ama kapının önüne konup açlığa terk edilen yine işçiler!

İşte ekonomi bu şekilde büyüyor, işte Türkiye ekonomisi bu şekilde dünyanın en büyük 17. ekonomisi haline geliyor. Ama onlar utanmadan çıkıp "Türkiye büyüyor, refah artıyor", "kişi başı milli gelir 10 bin dolar oldu, gurur duymamız lazım" diyorlar. Kâğıt üzerinde kişi başına milli gelir 10 bin dolar! Güya çocuklar dâhil her aile ferdine 10 bin dolar düşüyor! Peki, gerçekler ne diyor? Gerçeklerin dili bambaşka söylüyor. Evet, patronların sermayesi büyüyor, lakin işçiler sefalet koşullarında yaşıyor. Meselâ 34 OECD ülkesi arasında Türkiye, gelir eşitsizliğinde en kötü durumdaki ikinci ülke konumdadır. Birleşmiş Milletler'in 2014 Yılı İnsani Gelişmişlik Raporuna göre Türkiye, 187 ülke arasında 69. sırada bulunuyor.

İnsanî olmayan koşullarda, patronlar, bakanlar ve onların aileleri değil, milyonlarca işçi ve yoksul yaşamaktadır.

Kapitalist sistem öylesine mantıksızdır ki, işçiler üretir ama işçiler sömürülür; aç ve yoksul kalan işçilerdir. **Bu düzende hükümette olan partilerin görevi ise bu eşitsizliği, adaletsizliği sürdürmektir.** AKP hükümetinin yaptığı da budur. İşte bu nedenle, biz işçiler şu ya da bu düzen partisinin arkasına takılmadan, oyuna gelip bölünmeden, kutuplaşmadan; Kürt-Türk, Alevi-Sünni demeden bir araya gelmeli ve **kendi çıkarlarımız temelinde birleşmeliyiz.** Şunu anlamak zorundayız: Onlar patronuyla, partileriyle, hükümetleriyle, medyalarıyla sermaye sınıfını temsil ediyorlar. Biz ise işçi sınıfıyız; alın teri akıtan, tüm zenginliği üreten ama sömürülenleriz! O halde sorunlarımızı düzen partilerine havale etmeyelim, onlardan medet ummayalım. Kurtuluşumuz birlik olmaktan, bir sınıf olduğumuz bilincine varmaktan ve mücadele etmekten geçiyor. ■

Patronlar kıyameti koparıyor ve "asgari ücret 1300 lira olursa yatırım olmaz, başka ülkelere gideriz, işçiler işsiz kalır" diyorlar. Hep tehdit, hep şantaj! Yapılacak zammın büyük kısmını devlet karşılasın istiyorlar. Hükümet sözcüleri de "patronları ezdirmeyeceklerini" söylüyorlar. Peki devlet bunu nereden karşılayacak? Ya İşsizlik Sigortası Fonundan ya da bütçeden!

İşçiler Vergi Adı Altında Nasıl Yolunuyor?

İşçilerin ücretleri düşük, çalışma koşulları ağır, hayat pahalılığı malûm... Temel besin maddelerine, elektrik, doğalgaz, su, meyve, sebze fiyatlarına her sene işçi ücretlerine yapılan zamdan daha fazla zam yapılıyor. İşçi ücretleri genellikle asgari ücret oranında arttırılarak düşük tutuluyor. Asgari ücret ise sefalet ücreti olarak kalmaya devam ediyor. Enflasyona bakarak ücretlerin hayat pahalılığı karşısında nasıl eridiğini net bir şekilde görebiliriz. Yani nereden bakarsak bakalım işçinin ekmeği küçülmeye devam ediyor.

Biz işçilerin yaşam koşulları böyle ama yine de **patronlardan daha fazla vergi veriyoruz**. Ekmeğin, suyun, sebzenin, çayın, peynirin, etin, giysinin, buzdolabı gibi beyaz eşyanın vb. fiyatına eklenen Katma Değer Vergisi (KDV) ile Özel Tüketim Vergisi (ÖTV), temel ihtiyaçların fiyatlarının artmasına neden oluyor. Bunun anlamı, temel ihtiyaçlardan bile kısım zorunda kalmamız demektir.

KDV ve ÖTV'ye dolaylı vergi deniliyor. Bu şekilde alınan vergilerin oranları 1980'den bu yana her yıl arttı. Gelir, emlak ve kurumlar vergilerini kapsayan dolaysız vergiler ise düştü. Bu çok önemlidir. Çünkü gelir vergisinde oranların düşmesi demek patronlardan daha az vergi kesilmesi demektir. İşçileri sömürerek yüksek gelirler elde eden patronlardan düşük vergiler alınırken, dolaylı vergiler arttırılarak vergi yükü esas olarak toplumun çoğunluğunu oluşturan işçi-emekçilerin sırtına yıkılıyor.

Toplam vergi miktarı içindeki KDV gibi dolaylı vergilerin oranları son 35 yılda sürekli artarken, dolaysız vergi olan gelir vergisi oranları sürekli düştü. Örneğin toplanan vergi miktarı dikkate alındığında, 1980'de dolaylı vergi oranı yüzde 37, dolaysız vergi oranı yüzde 63'tü. 2014'te toplam vergi miktarı içinde dolaylı vergi yüz-

de 68'e çıkarken, dolaylı vergi yüzde 32'ye düştü. Yani paraya para demeyen patronlar daha az gelir vergisi ödemekle kalmıyor, aynı zamanda ekmeğe, suya, peynire, zeytine, yakıtı asgari ücretle geçinen bir işçiyle aynı vergiyi ödüyor. Gelir vergisi adı

YILLAR	DOLAYLI (%)	DOLAYSIZ (%)
1980	37	63
1990	48	52
2000	60	40
2005	67	33
2006	69	31
2007	66	34
2008	65	35
2009	64	36
2010	67	33
2011	68	32
2012	67	33
2013	69	31
2014	68	32

altında işçi ücretlerinden kesilen vergilerin ne denli yüksek olduğunu da eklemek lazım. Eşitlik dedikleri de bu olsa gerek!

2015'in ikinci yarısı itibariyle, brüt 1273,5 lira olan asgari ücretin 363 lirası kesiliyor. 363 liranın 162 lirası gelir vergisi, yaklaşık 10 lirası da damga vergisi olarak kesiliyor. Asgari Geçim İndirimiyle birlikte ay sonun-

da işçinin eline net 1000 lira geçiyor. Sigortalı milyonlarca işçinin yüzde 41'i asgari ücretle geçinmeye çalışıyor.

Türkiye'de toplam vergi geliri içinde yüzde 70'e yaklaşan dolaylı vergi oranı, Avrupa Birliği ülkelerinde çok daha düşük. AB ülkelerindeki ortalama oran yüzde 33.

Emekçiler yüksek vergi ödüyorlar, ödedikleri vergiler üzerinden ülkenin bütçe kaynağının önemli bir bölümünü sağlıyorlar. Peki, verginin karşılığını hizmet olarak alabiliyorlar mı? Hayır! Sağlık, eğitim, ulaşım ve iletişim hizmetleri emekçilere parasız olarak sağlanıyor mu? Tabii ki hayır!

Aksine, bu hizmetlerin hepsi için **ek ücretler** ödemek zorundayız. Örneğin sağlık hizmeti alan bir sigortalı işçinin hastanenin türüne göre "muayene katkı payı", ilaç için de yüzde 20 oranında katkı parası ödemesi gerekiyor. İşçiden sağlık sigortası primi kesen devlet, bunun karşılığında işçiye ücretsiz ve nitelikli sağlık hizmeti sunmayı vaat ediyor. Ancak işçi prim ödemekle kalmıyor, bir de "katkı payı" adı altında yolunuyor.

"Parasız" denilen eğitim hizmeti için de, okul yönetimleri okulun yakıt, temizlik vb. masraflarını ailelerden tahsil ediyor. Gerekçe ise devlet bütçesinden okullara yeterli kaynak ayrılmaması. Tümünüyle parasız olması gereken ulaşım hizmeti de hem paralı hem çok pahalı.

İşçi sınıfı inşaatlarda, fabrikalarda, maden ocaklarında döktüğü alın teriyle dünyadaki bütün zenginlikleri üretiyor. Sefalet koşulları altında yaşamaya mahkûm edilen işçilerin, yaşam koşullarının iyileşmesi, çalışma koşullarının düzeltilmesi patronların insafa gelmesiyle gerçekleşmeyecek. Bugüne kadar en ufak kazanımını bile mücadeleyle elde eden işçilerin haklarını genişletmek için mücadele etmekten başka şansları yoktur. ■

Mersin'de Şişecam İşçileri Direniyor

Şişecam Topluluğu Mersin'deki Anadolu Cam, Trakya Cam ve Paşabahçe fabrikalarında daralma gerekçesiyle yaklaşık 300 işçi çıkaracağını duyurunca işçiler uyarı eylemleri gerçekleştirdiler. Ardından 2 Kasım'da üretimi durdurarak direnişe geçtiler. İşçilerin eşleri ve çocukları direnişe destek verdi. Direnişin 4. gününde Kristal-İş Genel Merkezi Şişecam yönetimiyle görüşerek anlaşmaya vardı. Anlaşmaya göre Anadolu Cam'dan 128 yerine 65 gönüllü ve emekliliği gelmiş işçinin teşvik primi ödenecek çıkarılmasına, Paşabahçe'de teşvik primi alarak işten ayrılmaya gönüllü olan 35 işçinin değil 58 işçinin işten çıkarılmasına karar verildi.

Ancak işçiler bu uzlaşmayı kabul etmediler. Açıklama yapmak için Şişecam önüne gelen Kristal-İş Genel Merkez yöneticileri, Paşabahçe işçilerinin tepkileriyle karşılaştı ve konuşmalarını tamamlamadan fabrika önünden ayrıldılar. İşçiler, Kristal-İş Genel Başkanı Bilal Çetintaş'ın

arabasını yumruklayarak tepkilerini gösterdiler. Kristal-İş Genel Merkezinin yaptığı anlaşmaya karşın Paşabahçe işçileri işyerini terk etmeme eylemine devam edeceklerini duyurdular. Direnişe devam eden Şişecam işçileri; emek örgütleri, sendika yöneticileri ve aileleriyle birlikte 9 Kasım'da fabrika önünde basın açıklaması yaptılar. Fabrika önünde bir araya gelen işçiler, "Biz Bir Aileyiz, Bizi Kimse Yenemez", "Önce Can, Sonra Cam", "Yaşasın Sınıf Dayanışması", "Dünya Yerinden Oynar İşçiler Birlik Olsa" sloganlarıyla Şişecam yönetimine birliklerini bozmayacaklarını bir kez daha gösterdiler.

Basın açıklamasını yapan Kristal-İş Şube Başkanı Ahmet Ergev şöyle konuştu: "Gücümüz birliğimizdir, Şişecam unutmazın ki bu işçiler ömrünü verdi bu fabrikaya, biz kullanıp atacağınız bir eşya değiliz. İnsanın fitratında ölüm olabilir, hayat olabilir, zenginlik ve yoksulluk olabilir ama şunu kimse unutmazın ki cam işçisinin fitratında arkadaşını satmak yoktur. 58 işçi fazla deniyor, mademki 58 işçi fazlaysa neden hâlâ arkadaşlarımıza fazla mesai yaptırılıyor. 60 derece cehennem sıcaklığında çalışıyoruz biz burada, ama unutmayın size de cehennem ateşini yaşıyoruz." Ergev, olumlu bir gelişme olmazsa eylemlerine devam edeceklerini açıkladı.

Mersin'deki ÜİD-DER'li işçiler ise dayanışma ziyaretleriyle işçileri yalnız bırakmadılar. Şişecam işçileri, Mersin Liman işçilerinin direniş deneyimini kendilerine aktaran ÜİD-DER'li işçilere teşekkür ettiler: "Bizim önümüzü açan liman işçilerinin direnişi ve sizin bu direnişi bize aktarmanız olmuştur" dediler. ■

Kent Ekmek İşçileri Grevde

Tek Gıda-İş Sendikasının örgütlü olduğu İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne ait Kent Ekmek fabrikasında, toplu sözleşme görüşmelerinde işçilerin yüzde 26 zam talebinin kabul edilmemesi üzerine grev kararı alındı. 30 Ekim sabahı greve çıkan işçiler, yönetimin yüzde 8 zam teklif ettiğini ifade ediyorlar. İşçiler seslerini duymak için 13 Kasım'da Konak Pier önünden İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne kadar yürüdüler. Burada işçiler adına açıklama, Tek Gıda-İş Genel Örgütlenme Sekreteri Kemal Köse tarafından gerçekleştirildi. Çalışma koşullarını ve toplu sözleşme görüşmelerini anlatan Köse, görüşmelerde ücretlerin yüzde 26-30 oranında artırılması, ikramiyelerin 75 günden 120 güne çıkarılması taleplerine karşı patronun yüzde 8 ücret artışı dayattığını anlattı. Köse açıklamada, Grand Plaza şirketinde 3 sendikanın olduğunu, cafe ve

restoran bölümlerinde örgütlü olan Toleyis Sendikası'nın yüzde 8'e imza attığını, patronun bunun üzerine kendilerine de yüzde 8'i dayattığını, bunun üzerine greve çıktıklarını anlattı. Kemal Köse "Günlerdir evimize ekmek parası götürmeden hakkımız için direniyoruz. Biliyoruz ki, hak verilmez alınır. Ve biz de almakta kararlıyız" sözleriyle açıklamayı sonlandırdı. ■

IFF'de Baskılar da Direniş de Devam Ediyor

Gebze Organize Sanayi Bölgesinde bulunan IFF Aro- ma ve Esans Sanayi fabrikasının işçileri, Tek Gıda-İş Sendikası'nda örgütlendikleri için işten atıldılar. Bu hak-sızlık karşısında direnişe geçen işçiler; bu kez valisiyle, kaymakamıyla, polisiyle devletin baskısıyla karşı karşıya geldiler. Vali ve Kaymakam genelgeler ve tebligatlar gön- dererek direniş çadırının kaldırılmasını, işçilerin fabrika önünden ayrılmasını istediler. Polisi işçilerin üzerine sal- dılar. Polisin baskıcı, yasakçı tutumları ve saldırıları işçileri yıldırmadı. Tüm baskılara rağmen mücadeleye devam edeceklerini ifade eden direnişçi IFF işçileri, mücadele- lerini duyurmak ve kararlılıklarını haykırmak için basın açıklamaları ve eylemler gerçekleştiriyorlar. 12 Kasım'da işyeri önündeki basın açıklamasına, işçilerin mücade- le örgütü ÜİD-DER, Gebze Sendikalar Birliği, emekten yana siyasi partiler, çeşitli sendikalı işyerlerinde çalışan işçiler destek verdiler.

İşçiler kararlılıklarını şu sözlerle dile getiriyorlar: "Ada- let istiyoruz, hukuk istiyoruz, anayasal hakkımızı istiyoruz, işçi sağlığı iş güvenliği istiyoruz" diyoruz. Biz IFF işçileri

olarak biliyoruz, bu dava sadece IFF işçilerinin değil bu organize sanayi bölgesindeki sessiz çoğunluğun sesidir. Biz IFF işçileri olarak burada kaybedersek Gebze'deki bütün işçiler kaybedecek. Eğer IFF işçileri kazanırsa orga- nize sanayideki ve bütün işçi sınıfı kazanacak."

Direnişçi işçiler, kalifiye işçilerin işten atılmasının ve iş güvenliği önlemi alınmamasının sonucu olarak kimyasal atıkların fabrikadan sokaklara taşmasını ve sokaklarda akmasını da teşhir ettiler. ■

GAMAK'ta Grev Sürüyor

Yaklaşık 900 işçinin çalıştığı GAMAK fabrikasında, toplu sözleşme görüşmelerinde grup iyi- leştirmeleri konusunda anlaşma sağlanamaması üzerine 15 Ekimde greve çıkıldı. İşyerinde örgütlü olan

Çelik-İş'in grev kararı almasında iş- çilerin basıncı etkili oldu. Grevden önce işçiler, taleplerinin kabul edilip sözleşmenin imzalanması için kendi inisiyatifleriyle yemek ve çay molala- rını uzattılar, alkışlı protesto ve yürü- yüşler gerçekleştirdiler.

Grevci işçiler, mücadelelerinin ba-

sında daha çok yer alması ve daya- nışma ziyaretleri konusunda görevini yerine getirmeyen, kendilerini işçi ör- gütleriyle buluşturmeyen, izole eden Çelik-İş Sendikası'na tepki gösteri- yorlar. GAMAK işçileri talepleri kabul edilinceye kadar mücadeleyi devam ettireceklerini ifade ediyorlar. ■

SİDEMİR İşçileri Polis Saldırısına Rağmen Yılmıyor

10 Kasım'da Sivas Kent Meydanında eylem yapan Sivas Demir Çelik (SİDEMİR) işçileri, 4 aydır ala- madıkları ücretlerinin ödenmesini talep ettiler. Ancak hak- kını arayan işçilere polis saldırdı. Arbede sırasında bazı işçiler ezilme tehlikesi geçirdiler. Ücretlerinin ödenmeme- sini protesto etmek için kent meydanında toplanan işçiler, sloganlarla yürüyüşe geçtiler. İnönü Bulvarına çıkarak bir süre kaldırımda yürüyen işçiler, yola inmek isteyince po- lisin saldırısıyla karşılaştılar. Polisin saldırısına, bazı işçiler üstlerini çıkararak tepki gösterdiler. Saldırının ardından kaldırıma çıkarak yürüyüşe devam eden işçiler, Sivas Dev- let Hastanesi'nin önüne kadar yürüdüler. Buradan tekrar meydana yürüdüler ve yolu iki yönden trafiğe kapatarak Valiliğe ulaştılar. Valilik önünde işçiler adına açıklama ya- pan Yavuz Yıldırım adlı işçi, çalışma koşullarının çok ağır olduğunu, haklarını alamadıklarını, 3 yıldır bayramlarda ödeme yapılmadığını, ücretlerini bile ancak taksitle alabil- diklerini dile getirdi. SİDEMİR işçileri, haklarını alana dek mücadeleyi sürdüreceklerini ifade ediyorlar. ■

Gençler Neden Sorumluluk Almıyor?

■ Kartal'dan ÜİD-DER'li bir öğretmen

“Bu çocuğun neyi var? Telefon istedi verdim, bilgisayar istedi verdim, bisiklet istedi aldık, ‘tatile gideceğim’ dedi, boğazımızdan kestik gönderdik. Ne istediye verdik. Ama okulda sürekli sorun, ilgisizlik, bizi dinlemiyor...”, “evde iş yaptırmıyorum, yeter ki ders çalışsın; önüne yemeğini, suyunu koyup, bitirince kaldırıyorum. Ders çalışsın diye, elini sıcak sudan soğuk suya koydurtmuyorum. Ama yine ders çalışmıyor, mutsuz, ‘illaki bilgisayarda oyun, internet’ diyor, gece yarılarna kadar elinden cep telefonu düşmüyor...” Bu veya benzeri cümleler bugün, benim gibi birçok öğretmenin anne-babalardan sıklıkla duyduğu cümleler.

Şikâyete söz konusu olan çocuklar, gençler işçi çocukları. Şimdiye kadar öğrencilerime yaptığım anketlerin

büyük bir kısmında, öğrencilerimin anne veya babasının nerede çalıştığını bilmediğini gördüm. İlgilenmiyorlar çünkü! Çoğu anne baba, çocuklarına kendi koşullarının zorluğunu, işyerindeki kötü koşulları, evi hangi koşullarda geçindirdiğini anlatmıyor. Kendi yaşadığı koşulları çocuklarının yaşamasını istemedikleri gibi bilmelerini de istemiyorlar. “Biz ezildik, çocuğumuz ezilmesin” diyorlar. Yıllarca burjuva medyada “çocuklarınızla arkadaş olun” propagandası yapıldı. Aileler de çok doğru bir şey yaptıklarını düşünüp onlarla ana-baba ilişkisi kurmadı, arkadaş gibi davrandı ama “gel arkadaş, konuşalım, bu ev nasıl geçiniyor?” demedi.

Çocuklar da aslında bal gibi gerçekleri biliyor. Bu oyunun bir parçası olmayı tercih ediyorlar. Sürekli korunmak, kollanmak işlerine geliyor. Evde en küçük bir sorumluluk bile almıyorlar. Sanal ortamlarda sanal arkadaşlıklar ve sanal dünyayla “mutlu” olmayı tercih ediyorlar. Bu dünyadan hiç kimse, hiçbir şey onları koparsın istemiyorlar. Yaşamın her alanında da bu sanal bağılılığı yaşamak istiyorlar. Gerçeklerden kaçıyorlar. Sorumluluk almak istemiyorlar. Çünkü gerçekleri kabul etmek sorumluluk almak demektir!

Aileler sadece, çocukları okusun istiyor. Siemens'te teknisyen olarak çalışan bir velim, “ben okusam daha

yüksek yerlerde olurdu, bir işçi olmazdım, çocuğum okusun benim gibi işçi olmasın” diyordu ve sürekli oğlunun tepesinde “oku da oku” diye bastırıyordu. Çocuk stres altındaydı. Bir süre sonra yüzünde gözünde tikler oluşmaya başlamıştı. Bu velim, liseyi bitirdikten sonra çocuğunu okusun diye özel üniversitede 2 yıllık bir bölüme gönderdi. Oysa “okusun işçi olmasın” dediği çocuğu hangi işi yaparsa yapsın eninde sonunda bir işçi olacaktı. Bugün anne-babalar, “çocuğumuz işçi olmasın” diyor ama ne iş yaparsa yapsın, işçi olmayacak mı? Büyük bir kısmı işçi bile olamıyor! Çoğu mezun olduğunda, okuduğu alanla ilgisi olmayan bir işte çalışıyor veya işsiz kalıyor. Resmi rakamlara göre her 5 gençten birinin işsiz olması gerçeği durumu yeterince açıklamıyor mu?

Anneler, babalar aslında çocuklarını “kurtarmak” adına hem kendilerine hem çocuklarına kötülük ediyorlar, duyarsız, sorumsuz bir insandan başka bir şey yetiştirmiyorlar. Bugün çevresine, yaşadığı sorunlara duyarsız bir genç, yarın ailesine, annesine, babasına karşı gerçekten duyarlı bir evlat olabilir mi?

Kendi koşullarının farkında olmak, sorunlarının çözümü için mücadele etmek gençleri doğru yere götürür. Kendi koşulları kendisinden saklanan, görmezden gelmesi öğütlenen, kendinden başkasını düşünmemesinin akıllıca olduğu öğretilen gençler, orta sınıf veya burjuva sınıfın gençleri gibi yaşamak istiyorlar. Bir müddet sonra tüm toplumu küçümsedikleri gibi ailelerini de küçümsüyor, ne istediğini bilmeyen, kendi sınıfından kopuk hastalıklı bireyler oluyorlar. Kolay yoldan para kazanmanın, kolay mutlulukların peşinde koşmanın hesabını yaparken her türlü tuzağın içine düşebiliyorlar. Küçük mutsuzluklar bile yaşatılmamış bu gençler en küçük bir sorunla karşılaştıklarında çok kolay yeniliyorlar.

Unutmayalım ki bizim çocuklarımız da kendi sınıfımızın yani işçi sınıfının bir parçası. Çocuklarımız bu binle, sınıfını, safını bilerek büyümeli. Sınıfının sorunlarına karşı mücadele etmesi gerektiğini kavrayarak, bu sorunları çözebilecek güçte olduğuna inanarak, umutlu olmalı, mücadele ettikçe de mutlu olmalı. Hiçbir şey için mücadele etmeyen insan mutluluğun ne olduğunu bilemez, umutsuzluğun içinde debelenir durur. Aksi durumda ne olduğunu bilmeyeni, nereye ait olduğunu bilmeyeni egemenler çok kolay yönetirler. Kan çeşmelerinin başına çok kolay geçirir, kolaylıkla katile, hırsıza, soyguncuya dönüştürebilirler. ■

Kendi koşullarının farkında olmak, sorunlarının çözümü için mücadele etmek gençleri doğru yere götürür. Kendi koşulları kendisinden saklanan, görmezden gelmesi öğütlenen, kendinden başkasını düşünmemesinin akıllıca olduğu öğretilen gençler, orta sınıf veya burjuva sınıfın gençleri gibi yaşamak istiyorlar.

Emekçi Kadınların Yüzü Nasıl Gülecek?

*“Hep onlar için takvimlerin mutlu günleri
içimizin karanlığı
soframızın öksüzlüğü
hiç gülmemesi yüzlerimizin
hep onlar için...”*

(Hasan Hüseyin Korkmazgil)

Başbakan Davutoğlu katıldığı bir toplantıda “Eğer bir ülkede kadınlar gülümsüyorsa, eğer o ülkenin sokaklarında yürüdüğünüzde kadınların yüzüne baktığınızda, kadınların yüzünde tebessüm varsa ve daha iyi dünya ümidiyle yaşıyorlarsa emin olabilirsiniz ki o ülke mutlu bir ülkedir” demişti.

Elbette Başbakan burada bildiğimiz anlamda gülümsemeyi değil mutlu olmayı kast ediyor. Evet, kendi çevremizde görmesek de bu ülkede yüzü gülen kadınlar var. Geçim derdi olmayan, lüks içinde yaşayan kadınların yüzü gülüyor gerçekten. Her gün eğlence programlarında, dizilerde bize ait olmayan bir hayatı yaşayan, gülcükler saçan kadınları izliyoruz. Emekçi semtlerine uzak rezidanslarda, villalarda yaşayan, lüks mağazalarda çıldırmaşçasına alışveriş yapan zengin ve mutlu kadınları ancak haberlerde görüyoruz. Evinin işini yaptıracağı hizmetçileri olan, çocuklarını dadiyla büyüten, kolejlerde okutan, bedelini ödeyip askere göndermeyen, savaşlarda, iş kazalarında çocuklarını kaybetme korkusu yaşamayan kadınların yüzü neden gülmesin ki?

İşçi-emekçi kadınların yüzü gülüyor mu peki? Bin bir çileyle boğuşan bu kadınların yüzüne bir bakın. Kreşe verecek parası olmadığı için küçük çocuğunu evde tek başına bırakmak zorunda kalan bir annenin gece vardiyasında akıttığı gözyaşlarını görürsünüz. Fabrikadaki yorucu çalışma gününün ardından yol çilesini de çekerek evine döndüğünde evin işini, çocukların bakımını üstlenmek zorunda kalan emekçi kadınlarımızın yüzünde yorgunluk ve bezginlikten başka bir şey görebiliyor musunuz? İşe giderken tıklım tıkış otobüslerde yolculuk yapmak zorunda kalan işçi kadınların yüzü nasıl gülsün?

Yaz tatilinde üç kuruş para kazanmak için çalışmak zorunda kalan gencecik kızların taciz edildiği, kendisini taciz eden ustayı mahkemeye veren tekstil işçisi kadının işyerinde psikolojik baskıya maruz kaldığı yetmezmiş gibi tacizci adam tarafından dövüldüğü bir ülkede yaşıyoruz. Erkekler tarafından öldürülen yüzlerce kadının katillerine “iyi hal” indiriminin uygulandığı, yaşam güvencesinden ve adaletten bahsedilemeyen bir ülkede emekçi kadınların yüzünde ancak öfkeyi görebilirsiniz.

Her an işten atılma korkusu, gelecek kaygısıyla yaşayan kadınların yüzüne bir bakın gerçekten. O yüzlerde endişe ve çaresizlikten başka ne var? Kadınlar “sen şimdi çocuk da yaparsın” denilerek işe alınmıyor, hamile kaldığı için psikolojik baskıya maruz kalıyor ya da işten atılıyorlar. Doğum ve emzirme izinleri gerektiği gibi kullanılmıyor. Kamyon kasasında işe gitmek zorunda kalan tarım işçisi onlarca kadın trafik kazalarında hayatını kaybediyor. İşçi statüsünde bile sayılmayan ev emekçisi kadınlar, temizliğe gittikleri evde cam silerken düşerek ölüyorlar. Ağır işlerde çalıştırılan kadınlar meslek hastalıklarına yakalanıyorlar.

Belki yaşamdaki tek mutlulukları olan çocuklarını kendilerine ait olmayan bir savaşta kurban veren anaların gözlerine bakın. Bu gözlerde öfkeyi de, çaresizliği de, acıyı da görürsünüz ama mutluluğu değil. Soma’da, Ermenek’te, fabrikada, inşaatta oğlunu ya da eşini kaybeden kadınların yüzü nasıl tebessüm etsin?

Eğer emekçi kadınların yüzlerine bakıp o ülkenin mutluluğunu anlayacaksak, bu ülkede çoğunluğu oluşturan işçiler, emekçiler mutlu değiller. Oysa bütün emekçiler mutluluğu hak ediyor. Yüzümüzde biriken acı, öfke, çaresizlik, umutsuzluk ancak yaşadığımız hayatı değiştirme iradesini gösterebildiğimiz zaman umuda dönüşebilir. Emekçi kadınlara sesleniyoruz: Gelin, kendimiz ve çocuklarımız için, yüzümüzün hep gülmesi için, bize bu hayatı reva görenlere karşı örgütlü mücadeleyi büyütelim. ■

Dünyada İşçi Eylemleri

Mısır'da Mahalla Tekstil işçileri grevi

Mısır'da 17 bin civarında Mahalla tekstil işçisinin 10 gün süren grevi, taleplerinin karşılanacağını yazılı olarak garanti altına alınmasıyla 2 Kasım'da sona erdirildi. İşçiler, Devlet Başkanı Sisi tarafından Temmuz ayında sözü verilen ücretlerin %10'u düzeyinde primlerin ödenmesi talebiyle greve çıkmışlardı. Tekstil işçileri, gıda ve metal sektöründeki işçilere geriye dönük verilen prim ödeneklerinin kendilerine de verilmesini istediler.

Sisi, Eylül ayında devlet bünyesinde çalışan işçilere Temmuz ayı maaşlarından itibaren geriye dönük ödenmek üzere prim ödenmesine dair bir karar açıklamıştı. Ancak bu uygulamanın, "sosyal hizmetler kanunu" kapsamındaki işçileri kapsamayacağı duyurulmuştu. Daha sonra Mahalla Tekstil haricindeki, tekstil işçilerine de prim verilmesi doğrultusunda karar değişikliği yapıldı. Bu karar, Mahalla Tekstil işçilerini grev kararı almaya itti.

Binlerce tekstil işçisi, hükümetin defalarca işten atma tehditlerine rağmen 10 gün boyunca kararlılıkla grevlerini sürdürdüler ve Sisi'ye geri adım attırdılar. Mahalla Tekstil işçileri, Mübarek'in devrilmesi sürecinde de önemli bir rol oynamışlardı.

ABD'de asgari ücret eylemleri

Başta New York, Boston, Chicago, Los Angeles, Philadelphia, Detroit olmak üzere ABD'nin 270 kentinde yüz binlerce işçi, 7,25 dolar olan asgari saat ücretinin 15 dolara yükseltilmesi için 10 Kasım'da sokaklara çıktı. Eylül ayında da McDonald's, Wendy's, KFC ve Domino's gibi birçok fast-food restoranında ülke genelinde yüzden fazla şehirde sendikal hakları ve ücretlerin artırılması için eylem yapan işçiler gözaltına alınmıştı. Ancak fast-food sektöründe çalışan işçiler, baskılar karşısında yılmıyor ve

ülke genelinde gerçekleştirilen eylemlere büyük katılım gösteriyorlar.

New York'ta on binlerin katılımıyla gerçekleşen eyleme, sağlık işçileri de kitlesel katılımıyla destek verdiler. Kentin değişik noktalarından gelen binlerce işçi, Foley Meydanı'nda toplandı. Çalıştıkları sektörü simgeleyen renkte tişörtler giyen işçiler, "Saatlik ücret için 15 dolar istiyoruz, hemen şimdi" sloganı eşliğinde, taleplerini dile getiren dövizler ve pankartlar taşıyarak yürüdüler.

Amerikalı işçiler, Danimarka'da 21, Avustralya'da 15,81, Almanya'da 11 ve Fransa'da 12,35 dolar olan saat ücretinin ABD'de 7 dolar 25 sent olmasına tepki gösteriyorlar. İşçiler, şirket CEO'larının bir günde alabildikleri ücreti kendilerinin ancak bütün yıl çalışarak aldıklarını söylüyor ve aradaki çelişkiye dikkat çekiyorlar. İşçiler, asgari ücretin yükseltilmesi talebi gerçekleşene dek eylemlere devam edeceklerini ve taleplerinin kabul edilmemesi durumunda greve başlayacaklarını duyurdular.

Yunanistan'da genel grev

12 Kasım'da Yunanistan'da ADEDY ve GSEE sendikalarının çağrısıyla kamu ve özel sektörde çalışan işçiler bir günlük greve gittiler. 24 saat süren grev boyunca üretim durdu ve işçiler güçlerini ortaya koyarak günlük yaşamı felç ettiler. Otobüs, tren, metro, feribot, liman ve benzeri taşıma araçlarında, acil haller durumunda hastanelerde, havaalanlarında, vergi dairelerinde, limanlarda ve birçok fabrikada üretim durdu. Meydanlara dökülen işçiler Syriza hükümetinin kamu kesintilerini ve yükseltilecek vergi oranlarını, işsizliği, emeklilerin kötüleşen durumlarını protesto ettiler. Yunanistan Merkez Bankası'na yürümek isteyen göstericileri durdurmak

isteyen polis göz yaşartıcı gazla müdahale etti.

AB, IMF ve AB Merkez Bankasının Yunanistan'a dayattığı kemer sıkma programını kabul etmeyeceğini vaat ederek iktidara gelen Syriza, daha sonra bundan çark etmiş ve emekçilere ihanet ederek kesintileri, işçiler için ağır çalışma ve yaşam koşulları anlamına gelen dayatmaları kabul etmişti.

Lufthansa'da grev

Almanya'nın en büyük havayolu şirketi olan Lufthansa'da 9-13 Kasım'da bir haftalık grev gerçekleştirildi. Bu grevle, işçilerin erken emeklilik haklarını ellerinden almak ve emeklilik ikramiyelerini düşürmek isteyen havayolu şirketinin 929 seferi iptal oldu. UFO sendikasının çağrısıyla kabin personelinin Pazartesi günü başlattığı grev, hafta sonuna kadar kararlılıkla devam etti.

Sendika yöneticilerinin açıklamalarına göre greve sendikalı olmayan işçiler de destek verdi ve acil uçuşlar dahil tüm uçuşlar durduruldu. Grevle büyük bir zarar yaşadığını açıklayan şirkete işçilerin taleplerini karşılamak istemiyor. Daha ucuz havayolu şirketleri ile rekabet edemediğini söylüyor. Sendika ve havayolu işçileri talepleri karşılanana kadar eylemlerine ve grevlere devam edeceklerini ifade ediyorlar.

Japonya'da 1 Kasım İşçi Mitingi

Japon Demiryolu İşçileri Sendikası Doro-Çiba, 1 Kasım tarihinde Tokyo kentinde büyük bir miting gerçekleştirdi. Doro-Çiba'nın birçok sendika ile birlikte düzenlediği mitinge çeşitli kurumlardan binlerce işçi katıldı. Mitinge, Fukuşima Anneleri, çeşitli öğrenci örgütleri, nükleer santal karşıtı örgütlenmeler, göçmen ve mülteci dernekleri de destek verdi.

Güney Kore'deki gemi kazasında, Ankara'daki saldırıda ve tüm dünyada yaşanan emperyalist savaşlarda hayatını kaybedenlerin ve sınıf mücadelesinde yitirilen işçilerin anısına yapılan saygı duruşuyla başlayan mitingin temel sloganları şunlardı: "Yaşamak İstiyoruz", "Savaşı ve Özelleştirmeyi Durdurun", "Abe Hükümetini Devirelim",

"Tüm Dünyada Militan İşçi Sendikaları Örgütleyelim." Özelleştirme sürecinde işten atılan demiryolu işçilerinin işe geri alınması, taşeronlaştırmanın ve esnek çalışmanın durdurulması talepleriyle bir araya gelen işçiler, savaşa bütçe ayrılmasına karşı olduklarını ve tüm nükleer santallerin kapatılmasını istediklerini haykırdılar.

Mitingin dikkat çeken yanlarından biri de farklı ülkelerden çeşitli sendika ve işçi örgütleri temsilcilerinin hazır bulunması ve Japon işçilerinin haklı mücadelesinin yanında yer alarak, işçi sınıfının uluslararası dayanışmasının örneklerinden birini sergilemeleriydi. Çeşitli ülkelerden işçi temsilcilerinin söz aldığı mitingde, işçi sınıfının uluslararası dayanışmasının önemi ve tüm dünyada militan bir sınıf sendikacılığı anlayışının yaygınlaştırılmasının gerekliliği üzerinde duruldu. Miting Enternasyonal marşının tüm katılımcılar tarafından kol kola söylenmesiyle sona erdi ve ardından binlerce işçiden oluşan kortejler Tokyo merkezinde bir yürüyüş gerçekleştirdiler.

Kore'de Genel Grev

Güney Kore'de örgütlü bulunan KCTU (Kore İşçi Sendikaları Konfederasyonu) sendikasının 14 Kasım'da örgütlediği genel grev, başkent Seul'de düzenlenen ve 130 bin işçinin katıldığı büyük bir mitingle başlamış oldu. Mitinge katılan on binlerce işçi, hükümetin gerici emek politikalarına karşı sokakları doldurdular. Arjantin'den, İtalya'dan, Kamboçya'dan, Fiji'den, Tayvan'dan ve Japonya'dan çeşitli sendika ve işçi örgütlerinin temsilcilerinin de katıldığı miting, uluslararası sınıf dayanışması adına güçlü mesajlara da sahne oldu. KCTU genel başkanı Sang-gyun Han güçlü bir konuşma yaparak işçi sınıfının sahip olduğu haklar kötüye gittiği sürece mücadelelerinin devam edeceğini açıkladı. Polis, bu konuşma esnasında Sang-gyun Han'ı tutuklamaya çalıştı. 51 göstericinin tutuklandığı ve 69 yaşındaki bir çiftçinin polisin sıktığı tazyikli su sebebiyle ağır şekilde yaralandığı miting, sermaye hükümetinin ve emrindeki polisin tüm çabalarına rağmen son derece coşkulu ve kitlesel şekilde geçti. ■

KORE

JAPONYA

Şükür ki Bilinçli ve Mücadele Eden İşçileriz!

■ Gebze'den bir gıda işçisi

Patronlar şükretmek lafını dillerinden düşürmüyorlar. Patronlar ve yöneticileri, ücretini arttırmak ve çalışma koşullarını iyileştirmek isteyen işçileri “halinize şükredin”, “sahip olduklarınızı bulamayanlar da var” diyerek susturmaya çalışıyorlar. Patronlar verdikleri üç kuruş paraya işçilerin şükretmesini istiyorlar ama kendileri lüks içinde yaşarken milyonlarca işçinin açlık ve yoksulluk sınırı altında bir ücretle geçinmeye çalışmasını ise hiç umursamıyorlar.

Gözünü kâr hırsı bürüyenlerin, lüks ve ihtişam içinde yaşayanların kalkıp işçilere “şükredin” demesi tam bir ikiyüzlülük aslında. Şükredelim de neye şükredeceğiz? Bu kavram çok eski zamanlardan günümüze gelmektedir. İnsanın elindekilerin kıymetini bilmesi, savurgan olmaması, zor dönemlerde elinde olan ile yetinmesini anlatır. Ancak **patronlar bu kavramı işçileri susturmak, boyun eğdirmek için kullanıyorlar.** Dikkat edilirse işçiler en temel haklarını talep ettiklerinde dahi “şükredin” deniliyor. İşçinin enflasyon karşısında eriyen ücretini yükseltme isteği, açlık ve yoksulluk sınırını aşan bir ücret ve zam talebinde bulunması nankörlük olarak damgalanıyor. Şükretmemizi isteyen patronlar işçilerin hemen her konuda sessiz kalmalarını, verilenlere razı olmalarını istiyorlar. Patronların kâra dayalı düzeninde üretenler bir pay alırken, şükretmemizi isteyen sömürücü sermaye sahipleri 99 pay almaktadırlar.

İşçilere şükretmeyi vaaz eden patronlar tam anlamıyla ikiyüzlüce davranıyorlar. **Hiçbir patron bir kez olsun “şükürler olsun çok kazandım, kârımın birazını da işçiyle paylaşayım” demiyor.** Bir başkası “ürünlere bu yıl zam yapmayayım” demiyor. Hiçbir patron ne

ilginçtir ki “çok kazandım artık iş saatlerini düşüreyim, işçilerin iş yükünü hafifleteyim” diye bir öneri getirmiyor. Patronlar çok kazandıkları halde şükretmiyorlarsa, işçilere de “şükredin, sesinizi çıkarmayın” demeye hakları yoktur.

İşçilerin patronlardan haklarını istemeleri nankörlük değildir. Bugün dünya nüfusunun tamamını besleyecek, barındıracak ve giydirecek üretim bizzat işçiler sayesinde yapılıyor. Ama üreten işçiler sefalet koşullarında yaşamaya mahkûm ediliyorlar. **Kapitalist sömürü düzeninde üretimin temel amacı insan ve toplum yararı değil, patronların kârıdır.** Biz işçiler için önemli olan tüm toplum yararına bu kaynakların kullanılmasını sağlamaktır. Çalışan, üreten ve alın teri döken işçilere azla yetinin ve şükredin demenin tek bir anlamı vardır: Bir avuç sermaye sahibinin dünya üzerinde saltanat sürmesine razı olun! Şükretmemizi isteyenler, milyarlarca insanın payına sefaleti, bir avuç sermaye sahibinin payına ise süper zenginliği reva görmekteler.

İşçiler olarak patronların çeşitli biçimlerde bizleri uyutmalarına karşı çıkmalıyız. Kendi çıkarlarımızın takipçisi, kendi taleplerimizin savunucusu olmalıyız ve ortak haklarımızın mücadelesini vermeliyiz. Bunun için işçilerin bir araya gelip birlikte mücadele ettikleri, dayanışma içinde oldukları ÜİD-DER’i daha da büyütmeliyiz. Bizler patronların söylediklerinin tam tersi şekilde hareket etmeliyiz. Örgütlü ve bilinçli olduğumuz, haklarımız için mücadele ettiğimiz, sömürüye ve zulme karşı çıktığımız için şükretmeliyiz! Sömürünün, açlık ve yoksulluğun, savaşların, sınıf ayrımlarının olmadığı bir dünyanın mücadelesine katıldığımız için şükretmeliyiz! ■

Esenyurt'ta İstikrar Var!

■ Esenyurt'tan bir metal işçisi

Yalan, dolan, hile ve hurdayla seçimlerden birinci parti olarak çıkan AKP, "istikrar sürsün" diyerek bu seçimlerde emekçilerden oy topladı. Ne yazık ki işçilerin önemli bir kesimi, çeşitli kaygılar ve esas olarak da örgüt-süzlüğünden dolayı tekrar AKP'ye yöneldi. Oysa istikrar nasıl sürecekti, 13 yıldır istikrar mı vardı? Ya da onların istikrarı bize neler getiriyordu?

İstikrarın bizim açımızdan ne olduğunu hem bir mahalleli hem de bir işçi olarak ele almak istedim. Çalışma koşullarına detaylıca girmeyeceğim çünkü çok istikrarlı bir şekilde fazla mesailere kalıyoruz, ücretlerimiz de istikrarlı bir şekilde asgari ücret seviyesinde kalmaya devam ediyor, iş kazaları ve işçi ölümlerinde de istikrar devam ediyor. İşten atılma korkusu yüzünden, aynı bir asker gibi, yöneticilerin karşısında istikrarlı bir şekilde neredeyse esas duruşa geçiyoruz.

Ben Esenyurt'ta oturuyorum, mahallelerimizde de durum pek farklı değil. Aldığımız maaşın yarısı ya ev ki-

rasına ya da iki katı kredilere gidiyor. Esenyurt işsizliğin en istikrarlı olduğu mahallelerden biri olduğu gibi, uyuşturucu sektörünün de istikrarlı bir canlılık içinde olduğu yerlerden biridir. Binlerce torbacı körpecik çocuklarımızı pençesine düşürmektedir. Her yerde aslan kesilen devlet, her nedense Esenyurt tam bir bataklığa dönerken ortalıkta gözüküyor. En ufak bir hak arama mücadelesinde, basın açıklamasında kolluk kuvvetleriyle hemen orada biten devlet, Esenyurt'un göbeğinde hem de her akşam aleni ve istikrarlı bir şekilde kumar oynatılmasına rağmen, hemen hemen her park, her köşe başı uyuşturucu tacirleriyle doluyken, nedense ortalarda gözüküyor!

AKP'li olan Esenyurt belediyesi, diktiği bir ağacın bile açılışını yaparken, bölgede yaşanan çok ciddi sorunlara karşı adeta üç maymunu oynuyor. Yani dostlar, Esenyurt'ta ağır çalışma koşulları, iş kazaları ve işçi ölümleri, uzun iş saatleri, uyuşturucu ve kumar, mücadeleciler işçilere baskılar istikrarlı bir şekilde sürüyor. İstikrar namına başka da gördüğümüz bir şey yok!

Peki, sizin oralar nasıl? ■

Chinatool'da İşe İade Davasını Kazandım!

■ Gebze Plastikçiler Organize Sanayi Bölgesinden bir kadın işçi

İki yıla yakın bir süre çalıştığım ve beni uyduruk gerekçelerle işten çıkaran Chinatool Otomotiv'e karşı açtığım işe iade davasını kazandım.

Büyükçe işçi haklarına saldıran Chinatool Otomotiv haklarımıza göz dikmişti. Çay saatinde psikolojik baskı yapıyordu. Sanki mıtık temizliğine gitmiş gibi "şimdi üretime çıkın" denip çay molaları engellenmeye çalışılmıştı. Bu duruma tepki gösteren montaj bölümünden arkadaşlar, makineleri başında toplantı talep ettikleri için azarlandıktan sonra bazıları işten çıkarılmıştı. Hiçbir açıklama yapmayan insan kaynakları yetkilileri, işçi arkadaşları azarlayıp "bunu kim yaptı?" diye bir günah keçisi aramışlardı.

İşyerinde yaşanan birçok soruna karşı da işçi arkadaşlarımızla bir araya gelerek ortak çözümler buluyorduk. İşyerinde yaşanan haksızlıklara karşı ortak ses çıkarıyorduk. Sorunlarımızdan bazıları şöyleydi: İşyerinde iş güvenliği önlemlerinin olmaması, gece vardiyalarında acil hastalık durumunda bir aracın olmaması, servis problemi, psikolojik baskı ve ücretlerin keyfi bir biçimde kesilmesi. Bu sorunlara karşı mücadele ederek kazanımlar elde ettik. Buna tahammül edemeyen yönetim benim de içinde olduğum birçok işçiyi aslı olmayan gerekçelerle iddia ederek işten attı.

Chinatool Otomotiv, bir kadın arkadaşımızı da sırf hamile olduğu için işten çıkarmıştı. Ve hamile olduğu için o da azarlanmıştı. Bir ofis yetkilisi şöyle demişti arkadaşım-

mıza; "hamileysen karnınla çalışmıyorsun ya ellerin çalışıyor!" Daha sonra işe iade davasını açmış olan hamile arkadaşımız da beni şahit göstermiş ve davasında başarılı sonuç almıştır. O da açmış olduğu işe iade davasını kazandı. Hamile kadın işçinin haksız yere işten atılması uid-der.org'ta haber olmuştu, bir okur mektubu üzerinden: "Chinatool Otomotiv'de Bir Kadın İşçi Hamile Olduğu İçin İşten Atıldı." Bu mektubun yayınlanmasından rahatsız olan Chinatool yönetimi, avukatları aracılığı ile bu haberin siteden kaldırılmasını istemişti. Ancak yayınlanan bu haberin doğruluğu, açılan davanın kazanılmış olmasıyla bir kez daha kanıtlanmıştır. Bunun ardından ben de işe iade davası açtım. Dokuz ay süren işe iade davasını ben de kazanmış oldum.

İşçilerin haklarının takipçisi olan UID-DER'in çalışmaları ve haberlerinin haklılığı da kazandığımız davalar da gerçekleri kanıtlıyor. Bizim yaşadığımız sorunları pek çok işçi arkadaşımızın da yaşadığını biliyoruz. İşçiler her davalarında haklı olmalarına rağmen, yalnız oldukları için sorunlarının çözümsüz olduğunu düşünüyorlar. Ama biz işçiler yalnız değiliz! Ben haklarımın takipçisi olmayı UID-DER sayesinde öğrendim. UID-DER'de haklarımızın takipçisi olalım, örgütlenelim ve birbirimize sahip çıkalım. ■

Vardiyalı İşçinin Uyku Mücadelesi

■ Kırac'tan bir kadın işçi

Gece sabaha kadar çalışmışım, gözlerimden uyku akıyor. Eve gelip uyumaya çalışıyorum. Tam uykuya dalmak üzereyim ki sokaktan yüksek ve rahatsız edici bir ses yükselmeye başlıyor. “Sütçü geldi sütçü!” Bas bas bağıyor. Yastıkla kulaklarımı kapatıp tekrar uykuya dalıyorum. Sonra gene kulaklarımı tırmalayan bir ses duyuyorum. “Çanakkale domatesi geldi, domates, Çanakkale domatesi!” Kendimi sakinleştiriyorum, “şimdi gider, sen uyu” diyorum. Gece uykusuz kalmamak için uyumak zorundayım, zor bela gene uykuya dalıyorum. Bir kadın sesi “hanımların dikkatine overlok makinesi ayağınıza geldi. Halı kenarları, paspas kenarları, itina ile dikilir, beş dakika içinde teslim edilir.” En sonunda da patatesçinin gelmesiyle artık sinirlerim tavan yapmış bir durumda kılıp camdan onlara “ne bağıyorsunuz, burada uyumaya

çalışıyorum değil mi” diyesim geliyor, ama sonra vazgeçiyorum. Çünkü normal olarak insanlar gündüz vakti ekme parası kazanmak için çalışıyorlar. Normal olmayan benim gündüz uyumam.

Vardiyalı çalışınca insanın nevre dönüyor. Patronların doymayan açgözlülüğü işçileri yedi gün yirmi dört saat çalıştırıyor. Fabrikanın genelinde kadın işçiler çalışıyor. Gece vardiyasında kadınlar ayakta uyuyor. İşçi kadınlarla kendi aramızda sohbet ediyoruz: “Bizim gece vakti ne işimiz var burada?” Evimizde uyumak, sabah da insan gibi işimize gelmek varken biz gecenin bir vakti çalışıyoruz. Birçoğumuzda mide rahatsızlığı var. Sindirim sistemimiz bozuluyor. Onun için de ne midemiz ne de vücudumuz dinleniyor. Patronlar daha çok para kazanırken biz işçiler sağlığımızı kaybediyoruz. İşçi sınıfına insani olmayan çalışma koşullarını dayatan patronlardan ne zaman hesap soracağız? Biz işçilerin birlik olması için o kadar çok sebep var ki! Yeter ki kendi sorunlarımızı çözmek için örgütlenelim, gücümüzü birleştirelim. Her şey biz işçilerin elinde. ■

Patronlar Dini Duygularımızı Sömürüyorlar!

■ Sincan OSB'den bir işçi

Merhaba dostlar, Daha önceki mektuplarımda sizinle paylaşmıştım. Maaşlarımız uzun zamandır geç yattıyor. Bu durum fabrika içinde çok büyük huzursuzluk yaratıyor. Hatta bayram öncesi de zaten neredeyse 1 ay geciken maaşlar yatmayınca iş durdurma eylemi yapmış ve maaşlarımızın yarısını da olsa yatırtmıştı patrona. Bütün bunların üzerine bu hafta Cuma günü de ibretlik bir olay yaşanmış.

Çalıştığım fabrikanın içinde bir mescit var ve Cuma namazları fabrikanın içinde kılınıyor. Organizede bizim fabrikaya yakın fabrikaların işçileri de geliyor. Cuma namazlarını patron da hiç aksatmıyor. Cuma namazını kıldıran ve vaaz veren hoca da fabrikada çalışan İmam Hatip Lisesini okumuş bir işçi. Geçtiğimiz Cumanın vaazı diğer vaazlara göre çok farklı verilmiş. Bizim hoca vaazda

şunları söylemiş; “1 maaş ya da 2 maaş alamazsanız zor duruma düşersiniz. Ancak çalışarak fabrikamızı kalkındırmamız lazım. Fabrika kalkınmazsa ülke ekonomisi zarar görür. Yoksa Filistin ve Suriye gibi oluruz. Ortam karışık, savaş var.” Hoca bu lafları söylediği anda işçiler arasında uğultular başlamış. Bu sefer hoca sert bir tepki göstermiş “bu namazı ben kıldırıyorum, kendi aranızda konuşacaksınız burası yeri değil, çıkın dışarıda konuşun” demiş.

Azarın üzerine uğultuyu kesen işçiler namaz bittikten sonra dışarıda konuşmaya başladılar: “Bu hoca ne diyor ya, bu savaş bizim fabrikaya var da diğer fabrikalara yok mu? Bankalar savaş var diye borçlarımızı bekletiyor mu sanki? Ev sahibi savaş var diye kirayı bekletir mi? Kesin bu hocaya bu lafları patron söyletmiştir. Bu hoca maaşını zamanında alıyor da mı bu lafları konuşuyor?”

Anlaşıyor ki bu konuşmayı yapmasını patron öğütlemiş. Zaten patron birçok oyunlarıyla bizi sömürmeye devam ediyor. Patronlar dini duygularımızı kullanarak bizi sömürüyorlar. İşte bu da kanıtı! ■

Üzölmekle, Sinirlenmekle Tencerelerimiz Dolmuyor

■ Sarıgazi'den bir otomotiv işçisi

Tüketici Hakları Derneği Genel Başkanı Turhan Çakar son bir yıldaki gıda enflasyonunun, çalışanları ve emeklileri ezdiğini açıkladı. Yapılan yazılı açıklamaya göre Eylül 2014 ve Eylül 2015 arasındaki 1 yıllık süreçte gıda fiyatlarına %100'e varan zamlarla işçilerin temel gıda maddelerini bile satın alma güçlerinin düştüğü, tüketicilerin %70'inden fazlasının gıda yoksulu olduğu belirtildi. Emekli işçilerin 46 temel gıda maddesinde, asgari ücretle çalışan işçilerin ise 37 temel gıda maddesinde satın alma güçlerinin düştüğü ve bu kesimlerin yoksullaştığı vurgulandı. Raporda mercimekte %35,5, kırmızı ette %24,8, yumurtada %15, zeytinyağında yaklaşık %100, çayda %20,7, ceviz içinde %28,4, fındık içinde %38 artış olduğu yer aldı. Buna karşı Türkiye'de 14-15 milyon insanın açlık sınırının altında bir ücretle yaşamaya çalıştığı belirtildi.

Aslında hepimiz yaşamımızda bu açıklamada rakamlarla belirtilen gıda zamlarını biliyoruz. İşyerindeki sohbetlerde, pazara-markete gittiğimizde, çocuğumuzun istediği bir şeyi alamadığımızda, yeterli ve dengeli beslenememekten hastalandığımızda lanet okuyor, üzölüyor, sinirleniyoruz. Özellikle mutfakta tencereyi dolduramayan emekçi kadınlar daha da derinden hissediyor bu pahalılığı. Üstelik tek ihtiyacımız gıda da değil. Kiradan giyime, ulaşımdan sağlığa artan hiçbir giderimizi maaşlarımıza yapılan zamlar karşılamıyor.

Ama üzölmekle, sinirlenmekle tencerelerimiz, çocuk-

larımızın beslenme çantaları dolmuyor maalesef. Kapitalizm dünya ölçeğinde derin bir krizden geçerken patronlar sınıfı bunun yükünü, kendi yarattıkları krizin faturasını biz işçilere kesmeye devam ediyorlar. Biz işçilerin payına daha fazla sefalet, daha düşük ücretler, daha fazla kredi kartı borcundan başka bir şey düşmüyor. Egemenlerin kendi çıkarları ve pazar payı oluşturma arzuları için sürdürdükleri savaşlar yaşam koşullarımızı günden güne kötüleştirecek. Bunların nedenini sorgulamadığımız, anlamadığımız ve mücadele etmediğimiz müddetçe daha da kötü günler bekleyecek biz işçileri.

Hayatta her şeyi üreten biz işçileriz, her şeyin en iyisini de bizler hak ediyoruz. Bu kötü gidişata dur demek biz işçilerin örgütlü mücadelesinde. Biz fabrikalarımızda, işyerlerimizde, mahallelerimizde örgütlülüğu güçlendirmeliyiz ki bu kokuşmuş düzenin bizlere reva gördüğü koşulları değiştirebilelim. Gelecek biz işçilerin elinde, kendi gücümüzde. ■

Çorbada Kıl, Salatada Tırtıl: Bu Kadar Çeşni Bize Fazla Geldi!

■ Kartal'dan bir cam işçisi

Acaba bugün yemekte ne var? Yemek saati yaklaştığında işçi arkadaşlarımızdan en sık duyduğumuz sorudur. Ancak pek çok işçi arkadaş biliyor ki çoğu fabrikada yemekler yenemeyecek kadar kötü çıkıyor. Çalıştığım fabrikada da durum farklı değil. Çorbaların tadını ayırt etmek giderek zorlaşıyor. Katılan unlar sayesinde mercimek çorbasını un çorbası, mantar çorbasını bebek muhallebisi olarak içiyoruz.

Yemeklerle ilgili sıkıntılarımız bunlarla sınırlı da değil. Pek çok arkadaşımız yediğı yemeklerden ötürü zehirlendi. Yönetime söylediğimizde ise "biz de yedik, bize bir şey olmadı" cevabını aldık. Bir arkadaşımız köfte yerken dişini kırdı. Belki, "köfte yerken de diş mi kırılır?" diyebilirsiniz. Biz de ilk duyduğumuzda bunu düşündük. Sonra öğrendik ki köftenin içinden koca bir demir parçası çıkmış. Acaba yemek şirketi kırmızı etteki demiri az buldu da demir mi kattı diye düşünmedik değil! Çorbanın içinden kıl, makarnanın içinden kurt, zeytinyağlı fasulye-

nin içinden sünger parçası, salatanın içinden salyangoz ve tırtıl çıkınca artık yeter dedik! Bu kadar çeşni fazla geldi bize!

Yönetim, ilettiğimiz bu sorunlara çözüm bulamayınca çözümü birlik olmakta bulduk. İki gün boyunca tüm fabrika yemeğe çıkmadık. Fabrika bir bütün olmuş, herkes birlik olmanın sevincini yaşamıştı. Sorunlarımıza çözüm bulmayan yönetim ise işbaşı yapmış, amirler aracılığıyla arkadaşlarımızı zorla yemeğe çıkarmaya çalışmıştı. Bir amir "Grev mrev yok. Yarın yemeğe çıkacaksınız" diyerek arkadaşlarımızı yemeğe çıkmaya zorladı. Başka bir amir ise "Zaten biz yemekhaneye ceza kestik. Sizin şimdi yemeğe çıkmamanız bir şey değiştirmez. İsteyen çıkıp yemeğini yesin" diyerek bizleri bölmeye çalıştılar. Yemek şirketi ise eylemi yaptığımız hafta boyunca panik olmuş bir durumdaydı ve menüyü değiştirdi. Çay saatinde de kek dağıttı.

Önümüzdeki günlerde yemek şirketinin bu sorunları ne kadar çözdüğünü göreceğiz. Ancak biz fabrikamızda bir sorunumuz için yan yana gelmeyi, birlik olmayı başardık. Şimdi sorunlarımızı çözüm yoluna sokmak için bu birlikteliği büyötmeye çalışacağız. ■

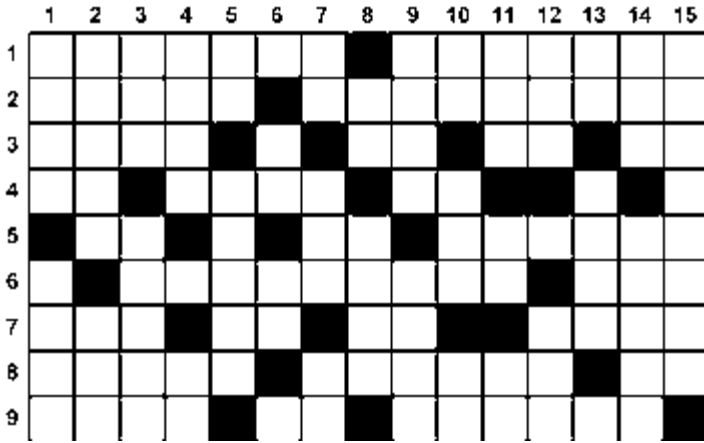
Ellerinize ve Yalana Dair

Bütün taşlar gibi vekarlı,
hapiste söylenen bütün türküler gibi kederli,
bütün yük hayvanları gibi battal, ağır
ve aç çocukların dargın yüzlerine benzeyen elleriniz.
Arılar gibi hünerli hafif,
sütlü memeler gibi yüklü,
tabiat gibi cesur
ve dost yumuşaklıklarını haşın derilerinin altında gizleyen
elleriniz.
Bu dünya öküzün boynuzunda değil,
bu dünya ellerinizin üstünde duruyor.
İnsanlar, ah, benim insanlarım,
yalanla besliyorlar sizi,
Halbuki açsınız,
etle, ekmekle beslenmeğe muhtacsınız.
Ve beyaz bir sofrada bir kere bile yemek yemeden doyasıya,
göçüp gidersiniz bu her dalı yemiş dolu dünyadan.
İnsanlarım, ah, benim insanlarım,
hele Asyadakiler, Afrikadakiler,
Yakın Doğu, Orta Doğu, Pasifik Adaları
ve benim memleketlilerim;
yani bütün insanların yüzde yetmişinden çoğu.
elleriniz gibi ihtiyar ve dalgınsınız,
elleriniz gibi meraklı, hayran ve gençsiniz.
İnsanlarım, ah, benim insanlarım,
Avrupalım, Amerikalım benim,
uyanık, atak ve unutkanlıkların ellerin gibi,

ellerin gibi tez kandırılır,
kolay atlatılırsın...
İnsanlarım, ah, benim insanlarım,
antenler yalan söylüyorsa,
yalan söylüyorsa rotatifler,
kitaplar yalan söylüyorsa,
duvarda afiş, sütunda ilan yalan söylüyorsa,
beyaz perdede yalan söylüyorsa çıplak baldırları kızların,
dua yalan söylüyorsa,
ninni yalan söylüyorsa,
rüya yalan söylüyorsa,
meyhanede keman çalan yalan söylüyorsa,
yalan söylüyorsa umutsuz günlerin gecelerinde ayışığı,
ses yalan söylüyorsa,
söz yalan söylüyorsa,
ellerinizden başka herşey
herkes yalan söylüyorsa,
elleriniz balçık gibi itaatli,
elleriniz karanlık gibi kör,
elleriniz çoban köpekleri gibi aptal olsun,
elleriniz isyan etmesin diyedir.
Ve zaten bu kadar az misafir kaldığımız
bu ölümlü, bu yaşanması dünyada
bu bezirgan saltanatı, bu zulüm bitmesin diyedir.

Nazım Hikmet Ran

İŞÇİNİN BULMACASI

Soldan Sağa

1. İşten atmalara karşı direnişe geçen Kristal-İş'te örgütlü cam fabrikası. Eski dilde devrim.
2. Aramak işi. Oyuncuların birbirinin üstünden atlayarak oynadıkları bir oyun.
3. İtalya'nın başkenti. Boru sesi. Eski Mısır'da güneş tanrısı. Yunan alfabesinde bir harf.
4. Tunus'un plakası. Memleket. Stronsiyum elementinin simgesi.
5. İşaret, alamet. Notada duraklama işareti. Grevlerde ana sorumluluğu alan işçi kurulu.
6. Çözüm yolu. Satrançta yenilgi.
7. Dingil. Dünyanın uydusu. Hangi şey. Bir spor karşılaşmasının sonu-

cunu değiştirmek için maddi veya manevi bir çıkar karşılığı varılan anlaşma.

8. Daha önce elde edilmemiş olan sonucu aşan yeni sonuç. Affedersiniz anlamında bir söz. Utanma duygusu.
9. Şimendifer. Bir nota. Ekim Devrimi'yle birlikte Rusya'da kurulan işçi iktidarının üzerinde yükseldiği kurul.

Yukardan Aşağıya

1. Koşul. Üçüncü ay.
2. Söylenen sözün tersini kastederek kişiyle veya olayla alay etme. Eşek, sığa.
3. Suriye'nin başkenti. Yapay yüz.
4. Madeni eşya üzerine vurulan bir cins cila. Bir sayı.
5. Kalsiyum elementinin simgesi. Medeni.
6. Tümör. Rey.
7. Kısaca megabayt. Arak. Matematikte bir sabit sayı.
8. Köpek. Mısır'da yarım ada.
9. Gözün bir tabakası. Karşıt.
10. Neodim elementinin simgesi. Rakam kelimesinin sessizler. İlk nota.
11. Leke. Kova kelimesinin seslileri. Türkçe'nin bir lehçesinde su.
12. İrlanda'da bağımsızlık mücadelesi veren örgüt. Şenay kelimesinin sessizleri.
13. Liberya'nın plaka işareti. Sıkı dokunmuş bir tür pamuklu kumaş.
14. İlişkin, ilgili. Derman, kuvvet.
15. İşçi.

İşçilerin Sordukları/40

AKP hükümeti işçileri yakından ilgilendiren iki önemli konuda değişiklik yaptı: Geçerli olan işkollarının sayısını azalttı, ağır ve tehlikeli işkollarının kapsamını daralttı.

Yıpranma payı işçiler için ne anlama geliyor?

Yıpranma payı, ağır ve tehlikeli işlerde çalışan işçilere, diğer sektörlerde nazaran daha fazla güç gerektiren işlerde çalışmalarından dolayı verilen bir hak. Örneğin maden işçileri yerin altında, kömür tozunun içinde ve hayati riski yüksek işte çalıştıkları için yıpranma oranları diğer işçilere göre çok daha fazladır. Bu nedenle bu işkolunda çalışan işçiler erken emeklilik hakkına sahipler. Bu hak son derece normal bir uygulamadır. Fakat AKP hükümetinin 2008’de çıkardığı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası (GSS) yasasıyla erken emeklilikten yararlanabilenlerin kapsamı daraltıldı. Yıpranma payının adı yasada “fiili hizmet süresi zammı” olarak değiştirildi.

“Fiili hizmet süresi zammı” olan işkolları, bu yasanın 40. maddesinde düzenlendi. Şu an 15 meslekte fiili hizmet süresi zammı uygulanmaktadır. Bunlar arasında çimento, alüminyum fabrikaları, döküm fabrikaları, demir ve çelik fabrikaları, asit üretimi yapan fabrika ve atölyeleri, itfaiye var. Bu kapsamdaki işçiler, çalıştıkları her yıl için yasada belirtilen tabloda mesleğine göre 60, 90 ve 180 gün ilave yıpranma payı alırlar. Daha önce gemi hizmetlerinde çalışan gemi adamları, gemi ateşleyicileri ve kömürcüleri, deri işçileri, sağlık çalışanları (hemşireler, röntgenciler), PTT postacıları AKP hükümetinin getirdiği yasayla kapsam dışına itildiler.

Ağır ve tehlikeli işler yönetmeliği kötüleştirildi!

Sermayenin emrindeki AKP hükümeti, 2010’da Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği’nde düzenlemeye giderek 40 işkolunu ağır ve tehlikeli olmaktan çıkardı ve normal işkolu haline getirdi. Sonra da bu yönetmeliği 2013’te yürürlükten kaldırdı. Bu yönetmelikte 153 işkolu veya meslek ağır ve tehlikeli kapsamında değerlendiriliyordu. Yönetmelik, ağır ve tehlikeli işkollarında özellikle kadın ve genç işçilerin çalıştırılma şartlarını düzenliyordu. İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nun yürürlüğe girmesiyle ağır ve tehlikeli işkolları yönetmeliği kaldırıldı; işkolları az tehlikeli, tehlikeli ve çok tehlikeli olarak yasa çerçevesinde yeniden belirlendi. Bu yeni belirlemeye göre ağır ve tehlikeli işkolları kapsamındaki birçok işkolu kapsam dışında kaldı. Örneğin havaalanlarında uçuşa hazırlık işleri, sünger avcılığı, radyoloji makinelerinde çalışan işçiler ağır ve tehlikeli işkolu kapsamından çıkartıldı.

Kadın ve genç işçiler mağdur ediliyor!

Aynı zamanda kadın ve genç işçileri çalıştırma koşulları da değiştirildi. Kaldırılan yönetmelikte kadın işçilerin ay hali günlerinde ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılmayacağı yer alıyordu. Kadın işçiler ay hallerinde 5 gün izin kullanma hakkına sahiptiler. Kadın işçilerin çoğunlukla çalıştırıldığı iplik, dokuma ve giyim sanayii işkolunda ve hava alanında çalışan kadınların ay hali hakları yapılan değişiklikle kaldırılmış oldu.

Yine yapılan başka bir düzenlemeyle ağır ve tehlikeli işlerde çalışma yaşı, 16’yaşını doldurmuş çocukları kapsayacak şekilde indirildi. Düzenleme ile 16 yaşını doldurmuş çocukların artık ağır işlerde çalıştırılması yasal hale getirildi. Çocuk ve Gençlerin Çalışma Usulleri Yönetmeliğinde bulunan “çocuk ve genç işçilerin çalıştırılmayacakları işler” başlıklı liste kaldırıldı. Böylelikle çocuk ve genç işçilerin ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılmasını yasaklayan en önemli madde kaldırılmış oldu. Bunun yerine listeye “16 yaşını doldurmuş fakat 18 yaşını bitirmemiş genç işçilerin çalıştırılabilecekleri işler” listesi eklendi. Bu listede kiremit, tuğla ve ateş tuğlası işleri ile parafin ve plastik imalatı, selüloz üretimi ve benzeri işler var.

Patronlar ağır ve tehlikeli işler yönetmeliğini bir külfet olarak görüyorlar. Oysa ağır ve tehlikeli işlerde çalışan işçilerin maruz kaldıkları riskler ve yıpranma durumları göz önüne alınarak, farklı kuralların uygulanması gerekiyor. Kademeli olarak daha erken emekli olma, emeklilik prim gün sayısına yıpranma payının eklenmesi, daha yüksek miktarda sigorta primi ödenmesi, periyodik muayene ve günlük çalışma sürelerinin daha az olması gibi haklarımızı ancak örgütlü mücadeleyle iyileştirebilir ve koruyabiliriz. ■

“Provokatör”lere Dikkat, Aklınızı Çelerler!

Geçtiğimiz günlerde bir direniş ziyaretinde direnişçi işçilerden biri, yapılan haksızlıklar karşısında susmayıp konuştuğu için patronun kendisini “provokatör-lük” yapmakla suçladığını söylemişti. İşçilerin ücretlerini zamanında ödemeyen, sağlıklı çalışma koşullarını sağla-mayan utanmaz patron, bir de direnişçi işçilere “Aman yanınıza gelen işçi örgütlerinden uzak durun. Yoksa kafanızı karıştırır, aklınızı çelerler” demişti.

Sanki koca koca işçiler çocukmuş ve kendi akılları yokmuş gibi “aklınızı çelerler” diyorlar. Oysa işçileri türlü yalanlarla uyutan, çekilmez yaşam koşullarını işçilerin kaderiymiş gibi gösteren patronlardır. İşçilerin gerçekleri görmelerinin önüne geçmek için her türlü yola başvuran, gerçekten akıllarını çelen onlardır. İşçilere uzun çalışma saatlerinin, iş cinayetlerinin ve daha pek çok can yakıcı sorunun kader olmadığını ve bu sorunların çözümünün işçilerin birliğinden geçtiğini anlatmak, elbette patronların çıkarlarına ters düşüyor. İşte bu nedenle patronların çarklarına çomak sokan, işçilere gerçekleri anlatanlar “provokatörlük” yapmakla, “işçilerin aklını çelmekle” suçlanıyorlar. Patronlar ya da onların uşakları, böyle yaparak işçilerle sınıf bilinçli işçiler ve işçi örgütleri arasına bariyer örmeye, birbirlerinden koparmaya çalışıyorlar.

Patronlar, kendi sendikalarına, derneklerine diledikleri gibi üye olabilirlerken yani kendi çıkarları için örgütlenebilirlerken sorun olmuyor. Ama sıra işçilerin sendika ve dernek gibi kendi örgütlerinde bilinçlenmesine ve birlik olmasına gelince sorun çıkarıyorlar. Bunun nedeni gayet açık. Patronlar, yıllardır ezdikleri, hor gördükleri, emeklerine el koydukları, türlü yalanlarla uyuttukları işçilerin uyanmasını istemiyorlar. Patronlar bilinçlenen, haksızlıklar karşısında ses çıkaran işçi istemiyorlar. İşte bu nedenle, direnişte olsun ya da olmasın işçilerin, işçi örgütleriyle ilişki kurmalarından korkuyorlar. Çünkü patronlar çok iyi biliyorlar ki, işçi örgütleri, işçiler patronların karşısına başları dik, bilinçli ve güçlü bir şekilde çıksın diye çaba sarf ederler.

Patronlar sınıfının arzuları doğrultusunda gerçekleştirilen 12 Eylül 1980 askeri darbesiyle birlikte, Türkiye’de sınıf tarihini bilmeyen ve dayanışma kültüründen uzak bir işçi kuşağı yetiştirildi. Bu işçi kuşağına “kurtuluşun hep birlikte olacağı” toplumsal anlayışı yerine, “herkes kendi paçasını kurtarsın” düşüncesi aşılandı. İşçiler bireyselliğe, rekabete itilerek birlikte mücadele etme ve kazanma hedefinden uzaklaştırıldılar.

İşçi sınıfının mücadele örgütleri ise, patronların ölesiye korktukları şeyi yapıyor: İşçi kuşaklarına sınıf çıkarları doğrultusunda bilinç aşıyorlar. İşçilere, işçi sınıfının mücadele tarihinden gelen deneyimleri aktarıyor ve sömürden kurtuluşun yolunu gösteriyorlar. Hak aramanın, zulmün karşısında ses çıkarmanın insan onuruna yaraşır bir tutum olduğunu anlatıyorlar.

Patronlar birbirlerine güvenen, birbirlerine kenetlenen, “birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için” diyen işçi istemezler. Onlar birbirlerinin arkasından kuyu kazan, rekabetçi, bilinçsiz işçi isterler. Çünkü tek tek işçileri bertaraf etmek kolaydır, birleşerek örgütlü bir güç olan işçileri ise parçalamak, alt etmek zordur.

İşçilerin, işçi mücadele örgütlerinin yol göstermesine ihtiyacı var. İşçilerin mücadele örgütü ÜİD-DER, işçilere, gelin birleşelim ve patronlar sınıfının saldırılarına güçlü bir cevap verelim diyor. Gün geçtikçe yaşam ve çalışma koşullarımız ağırlaşıyor. Patronlar sınıfının çıkarları üzerine kurulu olan bu sistemde, işçiler bir makine parçası kadar bile değer görmüyorlar. Her gün onlarca işçi kardeşimizi iş cinayetlerinde, savaşlarda kaybettiğimiz bu kahrolası sömürü düzeni artık son bulsun istiyoruz. Yaşadıklarımız kaderimiz değil. Bu sefalet koşullarını değiştirebilmek, insanın insan gibi değer gördüğü, açlığın, yoksulluğun olmadığı bir dünya yaratmak ellerimizde. Yeter ki bilinçli, mücadeleciler işçilerin, işçi örgütlerinin bize gerçekleri anlatarak “aklımızı çelmelerine” izin verelim, bilinçli işçilerin yanında yer alalım. Bu, patronların korkulu rüyalarının gerçekleşmesi için bir başlangıç olacaktır. ■